

Brussel, 2 december 2020
REV1 – vervangt de kennisgeving
van 25 maart 2019

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN MEDEDINGING

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land” geworden¹. Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangperiode die op 31 december 2020 eindigt. Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk³.

Na het eind van de overgangperiode zal het Verenigd Koninkrijk het EU-recht echter niet langer toepassen.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie die ontstaat na het eind van de overgangperiode. In deze kennisgeving wordt met name uitleg gegeven over de juridische situatie op het gebied van mededingingsvoorschriften (deel A hieronder) en concentratiecontrole (deel B hieronder).

Opgelet:

Deze kennisgeving heeft geen betrekking op:

- de in Richtlijn (EU) 2017/1132 vastgestelde EU-regels inzake grensoverschrijdende fusies⁴;
- de EU-regels inzake wets- en jurisdictieconflicten.

Hiervoor zijn andere kennisgevingen bekendgemaakt⁵.

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (hierna “het terugtrekkingsakkoord” genoemd).

³ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁴ Richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht (PB L 169 van 30.6.2017, blz. 46).

A. HANDHAVING VAN DE EU-MEDEDELINGSVOORSCHRIFTEN

1. ALGEMEEN KADER

In de EU is de handhaving van de mededingingsregels geregeld in de artikelen 101 en 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna “VWEU” genoemd), Verordening (EG) nr. 1/2003⁶ en Verordening (EG) nr. 773/2004.⁷ Dit rechtskader wordt aangevuld door andere verordeningen die handelen over specifieke soorten gedragingen of specifieke sectoren, alsmede door de leidraad in diverse besluiten⁸, mededelingen en richtsnoeren die de Europese Commissie (hierna “de Commissie” genoemd) heeft vastgesteld, en door de rechtspraak van de Unierechters⁹.

De territoriale toepassing van de EU-mededingingsvoorschriften wordt omschreven in de artikelen 101 en 102 VWEU, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna “het Hof van Justitie” genoemd). Zij zijn van toepassing ongeacht de nationaliteit van de onderneming of haar land van oprichting of de locatie van haar hoofdkantoor. Ook gedragingen die buiten de EU plaatsvinden, kunnen daaronder vallen. Het Hof van Justitie heeft verklaard dat het feit dat een van de aan een overeenkomst deelnemende ondernemingen in een derde land is gevestigd, aan de toepassing van het VWEU niet afdoet, wanneer de overeenkomst op het grondgebied van de interne markt effect sorteert¹⁰. Voor gedragingen die buiten de EU plaatsvinden, kan de bevoegdheid van de Commissie in het kader van het internationaal publiekrecht worden gerechtvaardigd ofwel op grond van het in

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_nl.

⁶ Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen [101] en [102] van het Verdrag (PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1).

⁷ Verordening (EG) nr. 773/2004 van de Commissie van 7 april 2004 betreffende procedures van de Commissie op grond van de artikelen [101] en [102] van het Verdrag (PB L 123 van 27.4.2004, blz. 18).

⁸ Bijv. Besluit 2011/695/EU van de voorzitter van de Europese Commissie van 13 oktober 2011 betreffende de functie en het mandaat van de raadadviseur-auditeur in bepaalde mededingingsprocedures (PB L 275 van 20.10.2011, blz. 29).

⁹ Voor een overzicht van de wetgeving en de diverse mededelingen en richtsnoeren, zie [http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/html](http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html).

¹⁰ Zie bijv. arrest van het Hof van Justitie van 25 november 1971, Béguelin Import / G.L. Import Export, 22/71, ECLI:EU:C:1971:113, punt 11.

de praktijk brengen van de gedraging in de EU¹¹ ofwel op grond van het leerstuk van de gekwalificeerde gevolgen in de EU¹².

Daarom heeft het feit dat het Verenigd Koninkrijk als gevolg van zijn terugtrekking een derde land is, als dusdanig geen invloed op de toepasselijkheid van de EU-mededingingsvoorschriften op ondernemingen uit het Verenigd Koninkrijk, zelfs na het eind van de overgangperiode. Evenals iedere andere onderneming die in een derde land is gevestigd of daar haar hoofdkantoor heeft, zal een onderneming uit het Verenigd Koninkrijk onder de EU-mededingingsvoorschriften vallen indien haar mededingingsbeperkende gedraging in de EU ten uitvoer wordt gebracht of daar effect sorteert. Dit geldt ook voor overheidsbedrijven en ondernemingen met bijzondere of uitsluitende rechten die in het Verenigd Koninkrijk zijn gevestigd of opgericht.

De Commissie zal haar bevoegdheid dan ook blijven uitoefenen wat betreft overeenkomsten of gedragingen die de mededinging op de interne markt ongunstig beïnvloeden, waaronder met betrekking tot ondernemingen uit het Verenigd Koninkrijk. De rechtsmacht van het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van dergelijke praktijken op grond van zijn eigen nationale mededingingsregels kan ook parallel van toepassing zijn, met inachtneming van de beperkingen die voortvloeien uit de bepalingen van het terugtrekkingsakkoord met betrekking tot de procedures die de Commissie voor het eind van de overgangperiode heeft ingeleid (zie punt 2 hieronder).

Wanneer de Commissie onderzoek doet, kan zij ondernemingen uit het Verenigd Koninkrijk nog steeds vragen inlichtingen te verstrekken op grond van artikel 18 van Verordening (EG) nr. 1/2003. De Commissie zal op haar beurt na het eind van de overgangperiode niet langer inspecties in het Verenigd Koninkrijk kunnen uitvoeren op grond van artikel 20 of artikel 21 van Verordening (EG) nr. 1/2003 (met uitzondering van inspecties die worden uitgevoerd in het kader van procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, zie punt 2 hieronder).

2. SPECIFIEKE BEPALINGEN VAN HET TERUGTREKKINGSAKKOORD BETREFFENDE PROCEDURES DIE DE COMMISSIE VOOR HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE HEEFT INGELEID

In artikel 92 van het terugtrekkingsakkoord is bepaald dat de Commissie bevoegd blijft voor administratieve procedures met betrekking tot de naleving van het recht van de Unie in verband met mededinging in het Verenigd Koninkrijk die voor het eind van de overgangperiode werden “ingeleid”. In het bijzonder wordt in dezelfde bepaling verduidelijkt dat procedures die voor de toepassing van artikel 101 of 102 VWEU door de Commissie ten uitvoer worden gelegd krachtens Verordening (EG) nr. 1/2003, geacht worden te zijn ingeleid op het tijdstip dat de Commissie heeft besloten om de procedure in te leiden overeenkomstig artikel 2, lid 1, van

¹¹ Arrest van het Hof van Justitie van 27 september 1988, *Ahlström Osakeyhtiö e.a. / Commissie*, gevoegde zaken 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85, 125 tot en met 129/85, ECLI:EU:C:1988:447, punt 16.

¹² Arrest van het Hof van Justitie van 6 september 2017, *Intel / Commissie*, C-413/14 P, ECLI:EU:C:2017:632, punten 43-47.

Verordening (EG) nr. 773/2004. In dergelijke gevallen blijft de Commissie bevoegd om onderzoek te verrichten naar feiten die zich tot het eind van de overgangperiode hebben voorgedaan, terwijl de betrokken autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk dezelfde gedragingen op grond van de Britse mededingingsregels alleen kunnen onderzoeken met betrekking tot feiten die zich na het einde van de overgangperiode voordoen.

Overeenkomstig artikel 94 van het terugtrekkingsakkoord zijn Verordening (EG) nr. 1/2003 en Verordening (EG) nr. 773/2004 van toepassing op procedures die de Commissie voor het eind van de overgangperiode heeft ingeleid, ook in het Verenigd Koninkrijk. Wat de onderzoeksbevoegdheden betreft, betekent dit dat de Commissie in het kader van dergelijke procedures niet alleen uit hoofde van artikel 18 van Verordening (EG) nr. 1/2003 informatie kan verkrijgen van ondernemingen uit het Verenigd Koninkrijk, maar ook bevoegd blijft om inspecties in het Verenigd Koninkrijk uit te voeren.

De besluiten die de Commissie in het kader van de in artikel 92 van het terugtrekkingsakkoord bedoelde procedures vaststelt, zelfs indien deze na het eind van de overgangperiode worden vastgesteld, zijn zoals alle besluiten van de Commissie bindend, ook voor en in het Verenigd Koninkrijk, en de wettigheid ervan wordt uitsluitend nagegaan door het Hof van Justitie overeenkomstig artikel 263 VWEU.

De Commissie blijft bevoegd tot het monitoren en handhaven van de verbintenissen gedaan of de maatregelen opgelegd in of met betrekking tot het Verenigd Koninkrijk in verband met de procedures voor de toepassing van de artikelen 101 en 102 VWEU die de Commissie ten uitvoer legt krachtens Verordening (EG) nr. 1/2003¹³. Indien de Commissie en de aangewezen nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk zulks overeenkomen, kan de Commissie de monitoring en handhaving van dergelijke verbintenissen of maatregelen in het Verenigd Koninkrijk overdragen aan de aangewezen nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk. De mogelijkheid van een dergelijke overdracht zal waar passend per geval worden beoordeeld en op ad-hocbasis met de aangewezen nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk worden overeengekomen.

B. EU-CONCENTRATIECONTROLE

1. ALGEMEEN KADER

In de EU wordt de concentratiecontrole beregeld door de EU-concentratieverordening (Verordening (EG) nr. 139/2004)¹⁴ en de bijbehorende uitvoeringsverordening.¹⁵ Dit rechtskader wordt aangevuld door de leidraad die

¹³ Artikel 95, lid 2, van het terugtrekkingsakkoord.

¹⁴ Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1).

¹⁵ Verordening (EG) nr. 802/2004 van de Commissie van 21 april 2004 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad betreffende de controle op concentraties van ondernemingen en de

wordt geboden in diverse mededelingen en richtsnoeren van de Commissie en in de rechtspraak van de Unierechters¹⁶.

Met de EU-concentratieverordening is een stelsel ingevoerd met voorafgaande controle, waarbij bepaalde soorten transacties die aan specifieke omzeldrempels voldoen, goedkeuring van de Commissie moeten krijgen voordat de betrokken partijen deze ten uitvoer kunnen brengen. Indien de Commissie op grond van de EU-concentratieverordening bevoegd is voor een transactie, mogen lidstaten niet langer hun nationale mededingingswetgeving op die transactie toepassen. Zij mogen evenwel passende maatregelen nemen ter bescherming van andere rechtmatige belangen dan die welke in de EU-concentratieverordening in aanmerking worden genomen, onder de in artikel 21 van die verordening bepaalde voorwaarden. De uitsluitende bevoegdheid die de Commissie op grond van de EU-concentratieverordening in de EU heeft, wordt ook wel het “eenloketbeginsel” genoemd.

Wat mededingingsvoorschriften betreft, is het stelsel van de EU-concentratiecontrole van toepassing, ongeacht de nationaliteit, het land van oprichting of de locatie van het hoofdkantoor van een onderneming. Daarom heeft het feit dat het Verenigd Koninkrijk als gevolg van zijn terugtrekking uit de EU een derde land is geworden, geen invloed op de toepasselijkheid van de EU-concentratieverordening op ondernemingen uit het Verenigd Koninkrijk wanneer de bevoegdheidscriteria van de EU-concentratieverordening zijn vervuld.

In het terugtrekkingsakkoord is bepaald dat het EU-systeem voor concentratiecontrole gedurende de overgangperiode van toepassing bleef op en in het Verenigd Koninkrijk. Na het eind van de overgangperiode bestaat de mogelijkheid dat zowel de Commissie als de nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk bevoegd zullen zijn om parallel een voorgenomen concentratie te onderzoeken, zij het op grond van hun respectieve materieelrechtelijke en bevoegdheidsvoorschriften inzake concentratiecontrole.¹⁷ Ondernemingen zullen op dat punt dus niet meer kunnen profiteren van het eenloketbeginsel.

bijlagen daarbij (Formulier CO, Verkort formulier CO, Formulier RS en Formulier RM) (PB L 133 van 30.4.2004, blz. 1), als gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1033/2008 (PB L 279 van 22.10.2008, blz. 3) en bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1269/2013 (PB L 336 van 14.12.2013, blz. 1).

¹⁶ Voor een overzicht van de diverse mededelingen en richtsnoeren, zie <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>.

¹⁷ Zoals thans het geval is bij transacties die worden onderzocht door de Commissie en door mededingingsinstanties van derde landen.

2. SPECIFIEKE KWESTIES MET BETREKKING TOT DE BEOORDELING VAN DE BEVOEGDHEID VAN DE COMMISSIE

2.1. Berekening van de omzet in het kader van de EU-concentratieverordening

De in aanmerking te nemen datum om te bepalen of de EU voor een concentratie bevoegd is, is overeenkomstig de artikelen 1 en 3 van de EU-concentratieverordening de datum van de sluiting van de juridisch bindende overeenkomst, de aankondiging van een openbaar overnamebod of de verwerving van een zeggenschapsdeelneming, dan wel de datum van de eerste aanmelding van de concentratie.¹⁸ Deze regels veranderen niet door het terugtrekkingsakkoord noch anderszins door het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU. Indien een van de relevante gebeurtenissen plaatsvindt vóór het eind van de overgangperiode, zal de Commissie nagaan of op de datum van die gebeurtenis aan het bevoegdheidscriterium van de EU-concentratieverordening is voldaan en zal zij rekening houden met de omzet die de partijen bij de concentratie in het Verenigd Koninkrijk behalen om de omzet van de betrokken ondernemingen op het niveau van de EU en van de afzonderlijke lidstaten vast te stellen.

Indien de relevante datum voor het bepalen van de EU-bevoegdheid na het eind van de overgangperiode ligt, zal de Commissie niet langer rekening houden met de omzet die de partijen bij de concentratie in het Verenigd Koninkrijk behalen.¹⁹

2.2. Voor het einde van de overgangperiode “ingeleide” zaken

In artikel 92 van het terugtrekkingsakkoord is bepaald dat de Commissie bevoegd blijft voor administratieve procedures die voor het eind van de overgangperiode werden “ingeleid”. In die zaken is de Commissie als enige bevoegd om de gevolgen van een concentratie op het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk te beoordelen, met inbegrip van het beoordelen en aanvaarden van verbintenissen in het Verenigd Koninkrijk, zelfs na het eind van de overgangperiode. Overeenkomstig artikel 94 van het terugtrekkingsakkoord zijn het onderzoeks- en procedurele kader van de EU-concentratieverordening en de bijbehorende uitvoeringsverordening van toepassing op procedures die voor het eind van de overgangperiode zijn ingeleid, ook in het Verenigd Koninkrijk.

Voor een concentratie die voldoet aan de omzetrempels van artikel 1 van de EU-concentratieverordening en die dus een Uniedimensie heeft, wordt een

¹⁸ Zie punt 156 van de geconsolideerde mededeling van de Commissie over bevoegdheidskwesties op grond van Verordening (EG) nr. 139/2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (PB C 95 van 16.4.2008, blz. 1).

¹⁹ Een en ander kan betekenen dat sommige transacties die aan de drempels van de EU-concentratieverordening zouden voldoen indien de omzet van de betrokken ondernemingen in het Verenigd Koninkrijk werd meegerekend, niet hoeven te worden aangemeld, bijvoorbeeld wanneer de doelonderneming geen omzet van ten minste 250 miljoen EUR behaalt in de EU zonder haar omzet in het Verenigd Koninkrijk mee te rekenen.

zaak geacht te zijn ingeleid op de dag van aanmelding bij de Commissie van een formulier CO (of verkort formulier CO) of formulier RS met het oog op de inleiding van een verwijzingsprocedure uit hoofde van artikel 4, lid 4, van de EU-concentratieverordening.

Wat betreft de bevoegdheid van de Commissie na een verwijzing van een concentratie zonder Uniedimensie, moet een onderscheid worden gemaakt tussen verwijzingen vóór aanmelding in de zin van artikel 4, lid 5, van de EU-concentratieverordening en verwijzingen na aanmelding in de zin van artikel 22 van de EU-concentratieverordening.

2.2.1. Verwijzingen vóór aanmelding in de zin van artikel 4, lid 5, van de EU-concentratieverordening

Op grond van artikel 4, lid 5, van de EU-concentratieverordening mag of mogen de aanmeldende partij of partijen een gemotiveerde kennisgeving doen dat een concentratie zonder een Uniedimensie door de Commissie moet worden getoetst, mits de concentratie vatbaar is voor toetsing krachtens de nationale mededingingswetgeving van ten minste drie lidstaten. Een bevoegde lidstaat kan binnen vijftien werkdagen hiertegen bezwaar maken.

In gevallen waarin een kennisgeving op grond van artikel 4, lid 5, heeft plaatsgevonden en waarin een concentratie zonder Uniedimensie vatbaar is voor toetsing in drie lidstaten, waaronder het Verenigd Koninkrijk, zal de Commissie bevoegd worden op grond van artikel 4, lid 5, van de EU-concentratieverordening indien vóór het eind van de overgangperiode de periode van vijftien werkdagen is verstreken zonder dat een bevoegde lidstaat kenbaar heeft gemaakt het hiermee niet eens te zijn.

2.2.2. Verwijzingen na aanmelding in de zin van artikel 22 van de EU-concentratieverordening

Na het eind van de overgangperiode zal het Verenigd Koninkrijk niet langer bevoegd zijn om zaken naar de Commissie te verwijzen of zich aan te sluiten bij verwijzingsverzoeken van andere lidstaten op grond van artikel 22 van de EU-concentratieverordening.

Indien het Verenigd Koninkrijk om verwijzing heeft verzocht of zich heeft aangesloten bij een verwijzingsverzoek van een andere lidstaat en indien de Commissie vóór het eind van de overgangperiode heeft besloten (of geacht kan worden te hebben besloten) de concentratie te onderzoeken in overeenstemming met artikel 22, lid 3, van de EU-concentratieverordening, zal de zaak ook ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk geacht worden te zijn verwezen. Indien het Verenigd Koninkrijk een dergelijk verwijzingsverzoek niet heeft ingediend of zich daar niet bij heeft gevoegd, of indien de Commissie niet heeft besloten (of geacht kan worden niet te hebben besloten) de concentratie vóór het einde van de overgangperiode te onderzoeken, wordt de zaak niet geacht te zijn verwezen ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk.

3. MATERIEELRECHTELIJKE TOETSING

De Commissie zal rekening moeten houden met het feit dat het Verenigd Koninkrijk na het eind van de overgangperiode geen deel meer zal uitmaken van de interne markt. Dit betekent dat de Commissie na het eind van de overgangperiode niet langer bevoegd zal zijn om vast te stellen dat een voorgenomen concentratie de daadwerkelijke mededinging op de nationale of subnationale markten van het Verenigd Koninkrijk al dan niet op significante wijze zou belemmeren (behalve in zaken die vóór het eind van de overgangperiode zijn ingeleid²⁰). Bovendien kunnen de modaliteiten van de handel tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk van invloed zijn op de beoordeling uit mededingingsoogpunt die de Commissie moet maken, met inbegrip van de geschiktheid en de werkbaarheid van corrigerende maatregelen wanneer een concentratie mededingingsbezwaren oproept. De gevolgen zullen voor iedere zaak afzonderlijk moeten worden beoordeeld en partijen bij een concentratie wordt verzocht over die aspecten te overleggen met de diensten van het directoraat-generaal Concurrentie van de Commissie.

4. BLIJVENDE GELDIGHEID VAN BESLUITEN VAN DE COMMISSIE OP GROND VAN DE EU-CONCENTRATIEVERORDENING NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Alle besluiten van de Commissie op grond van de EU-concentratieverordening (met inbegrip van besluiten waarin voorwaarden en verplichtingen worden opgelegd) blijven geldig na het eind van de overgangperiode. De besluiten zullen ook geldig blijven in gevallen waarin toezeggingen een antwoord bieden voor een mededingingsprobleem dat alleen een nationale of subnationale markt in het Verenigd Koninkrijk raakt.²¹

De Commissie blijft na het eind van de overgangperiode bevoegd tot het monitoren en handhaven van verbintenissen met betrekking tot haar concentratiezaken. Dit geldt ook voor corrigerende maatregelen in een nationale of subnationale markt in het VK of een ruimere markt die het Verenigd Koninkrijk omvat. De Commissie en de aangewezen nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk kunnen evenwel overeenkomen dat de monitoring en handhaving van verbintenissen of maatregelen wordt overdragen aan de aangewezen nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk. Een dergelijke overdracht is niet automatisch, maar vereist de uitdrukkelijke instemming van zowel de Commissie als de desbetreffende Britse autoriteit²².

De website van de Commissie over de EU-mededingingsregels (http://ec.europa.eu/competition/index_en.html) bevat algemene informatie over het EU-

²⁰ Zie punt B.2.2 van deze kennisgeving.

²¹ Bij het vaststellen van haar besluit was de Commissie bevoegd — en dus blijft de verplichting bestaan om een oplossing te zoeken waarmee mededingingsbezwaren in het Verenigd Koninkrijk kunnen worden weggenomen — terwijl de nationale mededingingsautoriteit van het Verenigd Koninkrijk daartoe niet bevoegd was.

²² Artikel 95, lid 2, van het terugtrekkingsakkoord.

mededingingsrecht. Deze website zal zo nodig worden geactualiseerd.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie